

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
Møtested:	Veksthuset, Røros
Dato:	26.04.2024
Tidspunkt:	10:00-14.30

Velkommen til møte i nasjonalparkstyret, **fredag 26. april kl. 10-14.30** på Veksthuset, Røros. Eventuelt forfall meldes på tlf. 922 43 595 / e-post: sindre.valan@statsforvalteren.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Vedtaks møte - kl. 10.00

Orienteringer

- Engerdal fjellstyret sin rolle i verneområdene, oppsyn, tiltak v/ daglig leder, Ole Opseth.
- Statskogs rolle i Femundsmarka, oppsyn, tiltak, åpne buer v/ Sjur Åsgård, Statskog Fjelltjenesten.

Lunsj

Orienteringer

- Reindriftas bruk av områdene - litt fra Fæmund sijte og Svahken sijte v/ Eva Nordfjell og Maths Mortensson.
- Orienteringer fra nasjonalparkforvalterne
  - Om de ulike verneområdene
  - Prioriterte tiltak i 2024
  - Vertskap sommeren i Gutulia
  - Hundekjøring og reindrift
- Møte og befarings på juni

Avslutning senest kl. 14.30

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 6/2024	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll		
DS 4/2024	Delegerte saker		
DS 5/2024	Innvilget - Femundsmarka nasjonalpark - tilføring av åtekalk ved grensegjerde - 2024 - Statsforvalteren i Trøndelag v/reindriftsavg.		2024/4477
ST 7/2024	Delegeringsreglement for Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia - 2024-2027		2023/11304
ST 8/2024	Oppnevning av Rådgivende utvalg og Administrativt kontaktutvalg for Femundsmarka og Gutulia		2024/5057
ST 9/2024	Femundsmarka nasjonalpark - restaurering av sti - Grøvelsjøen - 2024		2024/277

ST 6/2024 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll

DS 4/2024 Delegerte saker

DS 5/2024 Innvilget - Femundsmarka nasjonalpark - tilføring av åtekalk ved grensegjerde - 2024 - Statsforvalteren i Trøndelag v/reindriftsavd.

Arkivsaksnummer: 2023/11304-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 15.04.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	7/2024	26.04.2024

Delegeringsreglement for Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia - 2024-2027

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia vedtar delegeringsreglementet for perioden 2024-2027.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Delegeringsreglement for Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia av 20.03.2024

Saksopplysninger

All myndighet for de verneområder styret forvalter og styrets øvrige myndighet ligger i utgangspunktet til nasjonalparkstyret.

Nasjonalparkstyret kan delegerer myndighet til arbeidsutvalget og forvaltere i tråd med vedtektene.

Hensikten med dette delegeringsreglementet er å legge til rette for en effektiv og funksjonell forvaltning av verneområdene i Femundsmarka og Gutulia ved å fastsette og gi en oversikt over hvem i nasjonalparkstyret inkludert sekretariatet som har myndighet til å ta hvilke avgjørelser.

Delegeringsreglement

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia 2024-2027

1. Formål

Hensikten med dette delegeringsreglementet er å legge til rette for en effektiv og funksjonell forvaltning av verneområdene i Femundsmarka og Gutulia ved å fastsette og gi en oversikt over hvem i nasjonalparkstyret inkludert sekretariatet som har myndighet til å ta hvilke avgjørelser. Myndighetsområdet for og organiseringen av nasjonalparkstyret er gitt i vedtektene for styret, fastsatt av Miljødirektoratet.

2. Definisjoner

2.1. Myndighet

Med "myndighet" forstås **retten til å fatte beslutninger**. Dette kan være **enkeltvedtak** jf. forvaltningsloven § 2 a og b, eller **beslutninger** i den daglige drift. Nasjonalparkstyret har ikke myndighet til å gi forskrifter jf. fvl § 2 c).

2.2. Vedtak

Med vedtak menes en avgjørelse gjort av en offentlig myndighet som generelt eller konkret fastsetter private personer/rettssubjekter sine rettigheter og/eller plikter. Nasjonalparkstyret har kun kompetanse til å fatte enkeltvedtak, det vil si vedtak som gjelder en eller flere bestemte personer, jf. fvl § 2 b).

2.3. Ansvar

Ansvar kan defineres som både rettslig, politisk, faglig, administrativt og/eller personlig ansvar. Det rettslige ansvaret til nasjonalparkstyret som organisasjon ligger hos styret ved leder. Forvalterne er ansvarlige ovenfor styret.

2.4. Delegere

Å delegere vil si å tildele andre den myndighet man selv har. Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har sin myndighet delegert fra Miljødirektoratet. Styret kan delegere myndighet til sitt arbeidsutvalg eller til forvalterne, men styrets overordnede ansvar for verneområdene kan **ikke** delegeres til andre. Delegert myndighet kan når som helst trekkes inn og den som har delegert sin myndighet, kan når som helst velge å selv overta ansvaret og gjøre vedtak.

2.5. Organisering

De organer som kan ta avgjørelser i Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia er:

1. **Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia.** Nasjonalparkstyret har 6 medlemmer med personlig vara, et fra hver av kommunene Røros og Engerdal, fylkeskommunene Trøndelag og Innlandet, to fra Sametinget.
2. **Arbeidsutvalget (AU).** Arbeidsutvalget har 3 medlemmer og 3 varamedlemmer, oppnevnt av og fra styret.
3. **Leder**, i dennes fravær **nestleder**. Disse oppnevnes av styret i konstituerende møte hvert fjerde år etter kommunevalg og ny oppnevning av medlemmer. Leder og nestleder er samme person i styret og i AU.
4. **Nasjonalparkforvaltere.** Det er to sidestilte forvaltere som utgjør nasjonalparkstyrets sekretariat.

3. Rammer og ansvar

Rammene for nasjonalparkstyrets myndighetsområde er gitt av:

1. Naturmangfoldloven, herunder kapittel II om bærekraftig bruk og kapittel V om områdevern.
2. Forskrifter for de verneområder som styret forvalter (definert i vedtektene).
3. Forvaltningsplan(er) for verneområdene.
4. Vedtektene for nasjonalparkstyret, gitt av Miljødirektoratet.
5. Stillingsinstruks for forvalterne, gitt av Miljødirektoratet.
6. Videre gjelder kommunelovens kapittel 11 om saksbehandling og samme lov § 8.1. I tillegg gjelder andre lover som regulerer offentlige organers virksomhet som forvaltningsloven, offentlighetsloven mv.

3.1. Styrets, arbeidsutvalgets og leders ansvar

Disse skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

3.2. Forvalternes ansvar

Forvalterne skal i samråd med styret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser. Forvalternes hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalparkstyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalterne skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og følge forvaltningslovens bestemmelser.

3.3. Prinsipper for delegering i Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

1. Styret behandler alle saker av prinsipiell betydning.
2. Saker behandles enten i styret eller i AU. AU innstiller ikke til styret.
3. Styret vil delegerer sin myndighet til AU innenfor rammene av vedtektene i kurante saker der styret ønsker en politisk avgjørelsesmyndighet og i ikke-prinsipielle saker som etter vedtektene ikke kan delegeres forvalter.

4. Styret vil delegere sin myndighet til å behandle kurante saker til forvalterne så langt det er åpnet for det i vedtektene.
5. Dersom det er tvil om en sak er kurant skal forvalter diskutere dette med leder. Lederen kan da avgjøre spørsmålet, eller legge saken fram til politisk behandling.
6. På grunn av tid mellom møter, kan leder i hastesaker av reversibel karakter ta avgjørelse om at saken skal behandles delegert. Dette skal legges fram for det organ som normalt skulle ha behandlet saken.
7. Delegering av myndighet skal skje gjennom vedtak av dette dokumentet og senere endringer.
8. Avklaringer som blir gjort ved behandling av tvilstilfeller utvikler sedvane som supplerer reglene i reglementet. Slike bør tas inn ved rullinger.
9. Alle saker skal forberedes og behandles i samsvar med god saksbehandlingsskikk hjemlet i offentlig lovverk jf. forvaltningsloven, offentlighetsloven og naturmangfoldloven.
10. Styret kan når som helst be om tilbakerapportering om bruken av delegert myndighet. Rutinemessig skjer dette ved at administrative vedtak refereres i første påfølgende styremøte saker og ved kopi av protokoll fra arbeidsutvalget til styremedlemmene.
11. Styret kan når som helst trekke tilbake delegert myndighet. Den som har fått delegert myndighet kan overlate til det overordnede organ å fatte avgjørelsen i en sak.

3.4. Rullering

Dette reglementet skal behandles en gang i valgperioden.

4. Kurant eller prinsipiell?

En sak regnes som kurant når lov, forskrift, forvaltningsplan, retningslinjer fra styret eller presedens (tidligere, tilsvarende vedtak) entydig avgjør hva som skal bli utfallet. Prinsipielle saker er der de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene ikke dekker det aktuelle tiltaket, eller der det er aktuelt å fravike disse gjennom bruk av naturmangfoldlovens § 48 og det ikke er entydig jf. forrige avsnitt hva som skal bli utfallet. Saker som gir varige inngrep og/eller effekter, eksempelvis byggesaker og andre terrenginngrep, er ikke kurante. En del saker som må behandles etter § 48 er likevel kurante. Det kan dreie seg om motorferdsel, ferdsel til fots o.l. for formål ikke fanget opp i forskriften og andre mindre tiltak som ikke gir fysiske inngrep eller varige effekter, der forvaltningsplanen gir føringer eller der det foreligger presedens.

5. Delegering av myndighet

All myndighet for de verneområder styret forvalter og styrets øvrige myndighet ligger i utgangspunktet til nasjonalparkstyret.

1. Styret bestemmer om det skal opprettes et arbeidsutvalg, og vedtar i tilfelle antall medlemmer og varamedlemmer i dette.
2. Styret velger medlemmer i arbeidsutvalget, styreleder og nestleder. Disse er også leder og nestleder i arbeidsutvalget.
3. Styret kan delegere sin myndighet til å ta avgjørelser av ikke-prinsipiell karakter til AU, leder og forvaltere innenfor de rammer vedtektene setter.
4. Styret søker om driftsmidler og tiltaksmidler til Miljødirektoratet for kommende kalenderår.
5. Nasjonalparkstyret vedtar budsjett og foretar budsjettregulering. Styret behandler årsrapport.

6. Styret behandler klager på vedtak før eventuell oversendelse til klageinstansen, der ikke annet framgår av dette reglementet.
7. Ulovlighetsoppfølging (jf. 6.4 i vedtektene).

5.1. Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til arbeidsutvalget

1. AU delegeres myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene.
2. AU kan i hastesaker av reversibel karakter treffe avgjørelser som tilligger styret. Slike saker skal legges fram i første påfølgende styremøte.
3. AU vedtak skal treffes innenfor rammen av forvaltningsplanen, presedens og andre prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven og verneforskriftene.
4. Om nasjonalparkstyret har eget budsjett og regnskap, kan AU foreta budsjettreguleringer innenfor 10 % av budsjettrammen.
5. AU kan i styrets sted behandle klager på vedtak fattet av AU eller forvalter før eventuell oversendelse til klageinstansen.

5.2. Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder

1. Leder underskriver på vegne av nasjonalparkstyret der underskriften forplikter styret.
2. Om nasjonalparkstyret har eget budsjett og regnskap, har leder anvisningsfullmakten.
3. Leder kan ta avgjørelse om at hastesaker som etter reglementet skal avgjøres av AU skal behandles delegert. Slike saker skal legges fram i første påfølgende møte i arbeidsutvalget.
4. Leder kan beslutte at klage skal gis oppsettende virkning inntil det organ i nasjonalparkstyret som skal behandle klagen kan ta endelig stilling til dette.
5. Avgjørelse om utsatt klagefrist er delegert til leder.

5.3. Delegering fra nasjonalparkstyret til forvalterne

Nasjonalparkstyret delegerer myndighet til forvalterne å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper:

1. Behandle søknader etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i kurante enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene i saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48:
  - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
  - b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalparkstyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
  - c) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
2. Foreta avgjørelser i den daglige drift innenfor rammer gitt i vedtekter, driftsbudsjett, arbeidstidsbestemmelser, reiseregulativ, tjenestemannsloven og andre bestemmelser fra Statsforvalteren. Det er styret som disponerer forvalternes arbeidstid.
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.

4. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
5. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.
6. Treffe vedtak om felling av store rovdyr og fremmede arter i Gutulia nasjonalpark. Delegeringen gjelder for § 3 pkt. 3.1 i verneforskriften for Gutulia nasjonalpark.
7. Treffe vedtak om bruk av droner. Delegeringen gjelder for § 3 pkt. 6.2 i verneforskriften for Gutulia nasjonalpark og § 3 pkt. 6.2 i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark. Saksbehandlingen skal skje i tråd med nasjonalparkstyrets egne retningslinjer for bruk av droner.
8. Oversending av mindre overtredelser til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Gjelder overtredelser etter naturmangfoldloven og verneforskriftene som vurderes å være mindre alvorlige, der det ikke har medført særlige konsekvenser for naturverdier. Alvorlige overtredelser skal fortsatt vurderes av arbeidsutvalget (AU) eller nasjonalparkstyret for eventuell politianmeldelse.

6. Klagebehandling

6.1. Behandling av klage

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalparkstyret.

Nasjonalparkstyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Imidlertid er AU delegert myndighet til å gjøre slik behandling av egne vedtak og administrative vedtak når hensiktsmessig. Se under kapitlene om delegering til styret og AU over. I tillegg har alltid det organ som har fattet et vedtak selv myndighet til å ta klage til følge jf. fvl § 33, 2. avsnitt.

6.2. Omgjøring av vedtak

Et organ som har fattet enkeltvedtak, eller et overordnet organ, kan omgjøre eget vedtak eller vedtak i underordnet organ av eget initiativ uten klage, jf. fvl § 35. I praksis behandles slike klager i det organ som først har møte for å unngå større forsinkelse enn nødvendig.

Arkivsaksnummer: 2024/5057-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 16.04.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	8/2024	26.04.2024

Oppnevning av rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg for Femundsmarka og Gutulia

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia oppnevner rådgivende utvalg for Femundsmarka og Gutulia, for en ny 4-års periode, med de samme organisasjonene som deltok i forrige periode, slik det framkommer av saksutredningen. Sammensetningen av administrativt kontaktutvalg opprettholdes også med samme deltagelse som tidligere.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter

Vedtekter for Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia.

Saksopplysninger

Rådgivende utvalg

I henhold til vedtektene for Femundsmarka og Gutulia nasjonalparkstyrer, punkt 6.8 så **skal** det oppnevnes et rådgivende utvalg:

«Nasjonalpark-/ verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur – og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer. Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.»

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia oppnevnte det første rådgivende utvalget den 16.03.2015. Ved starten av forrige styreperiode 27.04.2020 ble rådgivende utvalg utvidet med ytterligere to representanter, det ble valgt inn en fra Destinasjon Røros og en fra Forum for natur og Friluftsliv (FNF) Hedmark/ Innlandet, organet består nå av 15 organisasjoner. De som ønsker det kan ha en fast representant, og en vara til utvalget.

Rådgivende utvalg har i foregående styreperiode hatt følgende sammensetning:

- Engerdal Fjellstyre
- Svahken sijte
- Fæmund sijte
- Statskog
- DNT v/ driftsansvarlig i Oslo og Omegn
- A/S Fæmund II
- INAF- Stiftelsen Informasjonssenter for Femundsmarka nasjonalpark,
- Destinasjon Femund Engerdal
- Destinasjon Røros og Østerdalen
- Representant for fast bosatte med definerte rettigheter
- Elgå Vel
- Naturvernforbundet i Røros og Holtålen
- Forum for natur og friluftsliv (FNF) Innlandet
- Røros jeger- og fiskeforening
- Røros museums- og historielag

Rådgivende utvalg har gjennomført årlige møter og hovedfokus i disse møtene har vært erfaringsutveksling mellom de ulike organene som har aktiviteter og interesser i Femundsmarka og Gutulia. Rådgivende utvalg har særlig vært involvert i arbeidet med besøksstrategi for Femundsmarka nasjonalpark, og forvaltningsplan og besøksstrategi for Gutulia nasjonalpark. Ulike tema som relevant forskning og overvåking, samt større arrangement og tilretteleggingsprosjekter har blitt presentert. Det har også vært lagt opp til gjensidig informasjon fra de ulike organisasjonene og workshop etc for å få en aktiv deltagelse i forumet. Høsten 2023 ble det gjennomført en to-dagers samling med befaring til Gutulia nasjonalpark og besøk til Besøkscenter nasjonalpark i Elgå.

Administrativt kontaktutvalg

I henhold til vedtektene punkt 6.10 **bør** det opprettes et administrativt kontaktutvalg.

«For å sikre at god samordning mellom forvaltning av verneområdene og annen kommunal forvaltning, bør nasjonalpark-/ verneområdestyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

Formålet er å formalisere forvalteren sin administrative kontakt mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.»

I vårt område ble det opprettet et administrativt kontaktutvalg, samtidig med rådgivende utvalg. Mange av møtene har vært felles mellom de to organene, for utveksling og dialog. Det er i tillegg ulike møtepunkt med nasjonalparkforvalterne og de ulike saksbehandlerne i administrativt kontaktutvalg, avhengig av hvilke saker som er på dagsorden. Administrativt kontaktutvalg består av representanter fra følgende organisasjoner:

- Engerdal kommune
- Røros kommune
- Trøndelag fylkeskommune
- Innlandet fylkeskommune
- Verdensarvkoordinator
- Statsforvalteren i Trøndelag, reindriftsavdelingen
- Ansatte ved Besøksenter nasjonalpark, Elgå

Vurdering

I forbindelse med konstituering av nytt nasjonalparkstyre bør det også foretas en re-oppnevning av medlemmer til rådgivende utvalg, og tilsvarende for administrativt kontaktutvalg. Erfaringsmessig er det også en del utskiftninger av styremedlemmer i de ulike organisasjonene slik at det kan være hensiktsmessig med en ny-oppnevning.

Det har vært god oppslutning om møtene som har vært avholdt med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Deltagelsen har stort sett ligget på ca 25 personer, noe som må sies å være veldig bra. Det har vært en runde med evaluering av ordningen lokalt, og det kom da fram at man gjerne ville ha hyppigere møter, en gang i året ble litt for sjeldent og ga lite kontinuitet. Det var ønskelig å delta på befaringer for å kunne bli bedre kjent i området, og at man gjerne ville ha større innflytelse i forbindelse med forvaltning av verneområdene. Det faglige innholdet ble betegnet som bra og interessant, og det var god erfaring med workshop ol som arbeidsmetode. Særlig i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplaner og besøksstrategier, så var deltagelse på møtene viktig for å komme med innspill til planarbeidet.

Det blir utbetalt reisegodtgjøring for deltagerne i rådgivende utvalg, men det er ikke anledning til å utbetale møtegodtgjøring eller vederlag for tapt arbeidsfortjeneste.

Arkivsaksnummer: 2024/277-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 20.03.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	9/2024	26.04.2024

Femundsmarka nasjonalpark – uttak av stein og helikoptertransport - restaurering av sti - Grøvelsjøen - 2024

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia beslutter å gjennomføre tiltaket med restaurering av stien mellom Grøvelsjön og Sylen. Flytting av stein og transport med helikopter gjøres med hjemmel i naturmangfoldloven § 47.

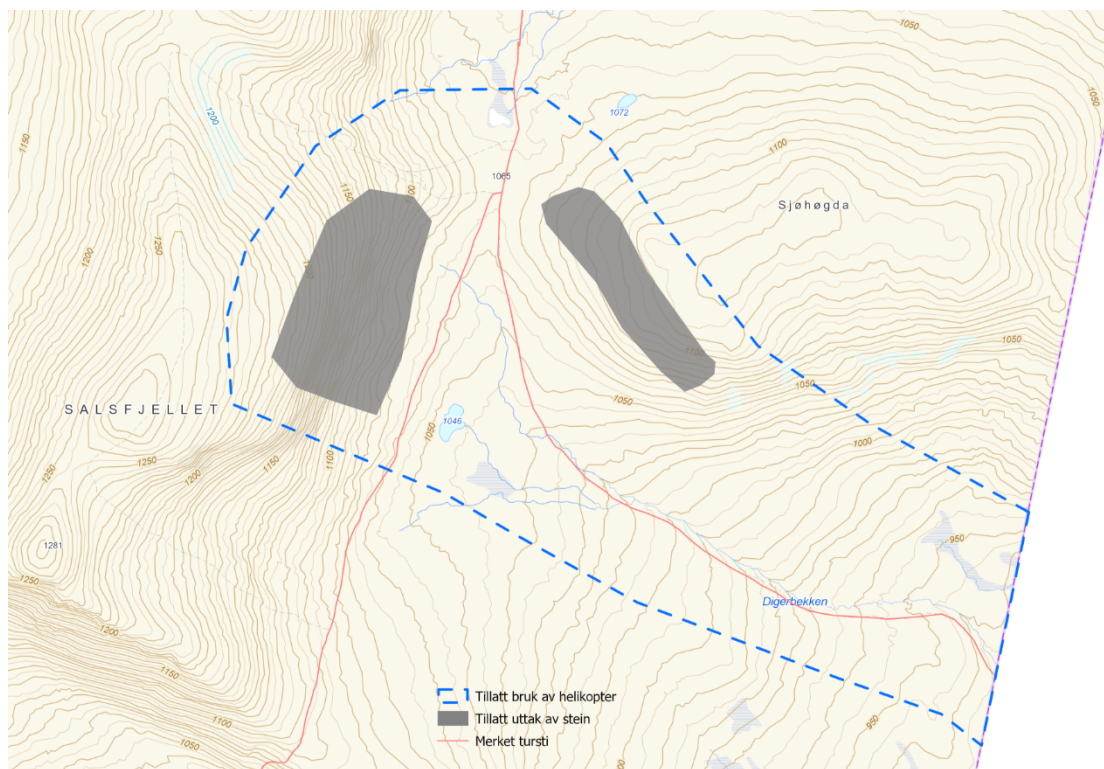
Vilkår

Flytting av stein

- Uttaket av stein skal gjennomføres i tråd med prosjektplanen og det som er nødvendig for å gjennomføre tiltaket.
- Stein skal tas fra blokkmark ved Salsfjellet og Sjøhøgda jf. vedlagt kart.

Helikoptertransport

- Transporten skal gjennomføres i inntill 1 dag i perioden 28. juni – 7. juli 2024.
- Transporten skal gjennomføres med ett (1) helikopter.
- Flygningen skal kun foregå innenfor det angitte området jf. vedlagt kart.
- Flygningen skal begrenses til det aller nødvendigste og skje på en hensynsfull måte slik at unødig forstyrrelse av dyrelivet unngås.
- Det skal tas særlig hensyn til reindriften slik at risikoen for forstyrrelser unngås. Svahken sijte / Elgå reinbeitedistrikt skal varsles før flygningen skal gjennomføres.
- Flygningen skal ikke forekomme lørdager eller søndager med hensyn til friluftslivet.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

- Plan for restaurering av Linnès veg – Femundsmarka nasjonalpark – Utmarksressurs AS av 22.11.2023

Saksopplysninger

Stien mellom Grøvelsjön og Sylen har omfattende skader etter tråkkslitasje og vannerosjon. I 2023 ble det gjennomført mindre tiltak for å hindre ytterligere skader og kartlagt hvordan vannet påvirker stien. Det var også befarings med SNO/Stiskolen, samt med svensk forvaltning. Det er utarbeidet en plan for restaurering av stien der trinn 1 består i å lede vannet ut av stien ved hjelp av stikkrenner. Det er avsatt 450 000,- av tiltaksmidlene til nasjonalparkstyret i 2024. Utmarksressurs AS har fått tildelt oppdraget.

Det er avdekt et prioritert behov for til sammen 15 stikkrenner for å håndtere vann som kommer inn i stien. Stein bør tas lokalt for å skli mest mulig inn i terrenget og for å minske transportlengden.

Stein plukkes fra nærliggende områder med blokkmark og pakkes i bagger. For å transportere steinen på en effektiv måte kreves bruk av helikopter. Transporten er planlagt gjennomført ila. en dag.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

I verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 står det at «området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, oppsetting av salgsboder, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, **uttak og fjerning av stein...**». I § 3 pkt. 1.2.b er det en unntaksbestemmelse som tillater vedlikehold av merkede stier, løyper, bruer, klopper og skilt.

I verneforskriftens § 3 pkt. 5.1. står det at «motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt». Det finnes ingen unntaksbestemmelser for bruk av helikopter til det aktuelle formålet.

Forvaltningsplanen

Metodikken for restaurering av sti med stikkrenner i stein o.l. er utviklet i nyere tid. Det er derfor ikke gitt egne retningslinjer i forvaltningsplanen for uttak av stein og restaurering av stier. Det er heller ikke gitt retningslinjer for bruk av helikopter til transport av masser.

Naturmangfoldloven

Forvaltningsmyndigheten kan etter naturmangfoldloven § 47 foreta skjøtsel og grensemerking av verneområdet. Som skjøtsel menes tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at beslutninger som berører naturmangfoldet skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12, angående kunnskapsgrunnet (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Vurderinger

Skjøtselshjemmelen i naturmangfoldlovens § 47 gir adgang til å treffe tiltak som vernebestemmelsene ellers forbyr og regulerer. I dette tilfellet, flytting av stein og lavflyging med helikopter. Det kan foretas skjøtsel som trengs for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet. Et av formålene med vernet av Femundsmarka nasjonalpark er å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Nasjonalparkstyret har en generelt god kunnskap om områdene, samt hvilke konsekvenser det omsøkte tiltaket kan ha, fra naturfaglige registrering- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosesser og andre kunnskapsinnhentinger. Det er gjennomført en egen sårbarhetsvurdering av vegetasjon og dyreliv langs den konkrete stien. Nasjonalparkstyret anser dermed at kunnskapsgrunnlaget etter nml. § 8 er tilstrekkelig for å kunne behandle saken. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer derfor ikke til anvendelse.

I henhold til nml. § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Stien mellom Grövelsjön og Sylen har et høyt antall besøkende (estimert rundt 10-15 000 passeringer). Over tid har tråkk og vannerosjon gjort stor skade på stien. På det meste er det 15 parallelle stitråkk og djupe utgravinger etter store mengder vann. Tiltakene som er foreslått vil bidra til å forsterke stien mot ytterligere skader, styre vannet ut av stien og på sikt sørge for at vegetasjonen langs stien skal reetableres. Tiltakene vurderes til å ha en kanalisierende effekt som vil være positivt for å oppnå den ønsket naturtilstanden.

Sårbarhetsvurderingen langs den aktuelle stistrekningen konkluderer med at det ikke er særlig hensynskrevende flora eller fauna som det bør tas hensyn til i gjennomføring av tiltakene. Innenfor nasjonalparken, på sørsiden av Sjøhøgda og på østsiden av Salsfjellet ligger store områder med blokkmark. Her ligger stein som egner seg godt til tiltaket. Uttaket vurderes til å utgjøre en svært liten andel av den mengden som er tilgjengelig. Landskapsmessig kan uttak bli synlig hvis det tas mye fra det samme punktet eller at lavdekte steiner fjernes. Det bør derfor stilles et vilkår om at uttaket fordeles utover områdene, at lavdekte steiner ikke brukes og at disse blir liggende på toppen av der uttaket har skjedd. Stedegen stein har fordelene med å være naturlig tilpasset terrenget hvor stikkrennene skal legges og transporten vil bli vesentlig kortere enn om det skulle bli tilført annen type stein fra lokale steinbrudd e.l.

Helikopter forhindrer skade på vegetasjon, men ved lavtflygning kan det utgjøre en forstyrrelse for dyrelivet og reindriften. Motorferdsel og den støy dette medfører, kan også være forstyrrende for friluftslivet. Helikopter vurderes derimot til å være det mest skånsomme og effektive transportmiddelet for å frakte store mengder stein. Omfanget bør begrenses i tid og rom, og det bør være en forutsetning at flygningen skal gjennomføres i dialog med reindriften.

Nml. § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, ansees ikke som relevant i denne saken.

Helikopter anses å være det mest skånsomme og effektive kjøretøyet som kan benyttes til transport av så store mengder stein. Uttak av stein vil skje på en skånsom måte ved bruk av håndredskaper og etter godt utprøvde metoder jf. nml. § 12

Samlet vurdering

Omfattende skader etter tråkkslitasje og vannerosjon har ført til en forringelse av verneverdiene i området. Kanalisering av ferdsel vil ha en positiv effekt på både vegetasjon og dyreliv. For å oppnå den naturtilstanden som er formålet med vernet, er det nødvendig å gjennomføre tiltak for å forsterke stien mellom Grövelsjön og Sylen. Flytting av stedegen stein og bruk av helikopter bør derfor kunne gjennomføres som et skjøtselstiltak jf. naturmangfoldloven § 47.